

V kranjski deželi so iskali sirovih naravnih pridelkov izobraženi tuji narodi že v prastari, predzgodovinski, t. j. predrimski dobi. Stare pripovedke o Feničanih in o Grkih, ki so prišli na ta ali oni način v naše kraje, hranijo v sebi zgodovinsko dejstvo, da so bile starodavne kupčijske zveze med Feničani in Grki z našimi pokrajinami. To nam potrjujejo tudi najdbe in izkopanine v prazgodovinskih grobiščih. V grobiščih okoli Vač, Šmarjete in Mokronoga, ki se štejejo med prazgodovinska grobišča, so se našle lupine morskih polžkov. Zalite so bile s svincem. Tako opremljene polžke so nosili davno pred Kristusom zamorci v Afriki. Služili so jim kot telesni (ušesni) okraski, pa tudi kot denar, za katerega so si nabavljali po naših krajih naravne pridelke naših krajev.¹ V prazgodovinskih grobiščih se nahajajo izdelki tudi iz jantarja. Tega so dobavljali Feničani, trgovci starega veka, iz severnega morja. Njih trgovska pota so bila izpeljana preko Evrope; Atlantika so se bali kot nekega tajinstvenega, bajnega kraja. Čudimo se tudi, da se nahajajo v predrimskih grobovih grške amfore, vrči z dvema ročajema in z grškimi okraski.

Pred rimsko dobo je moralo torej biti kaj živahno občevarje preko naših krajev s feniškimi in grškimi trgovci. (Nadaljevanje).

¹ Argó I. 10.

Smešnice.

Neprijetni primer. Teta, ki je bila nekoliko šepava, razlaga svojemu malemu nečaku: kako imajo tisti, katerim manjka kak čut, druge toliko bolj razvite! Tako n. pr. slepec ima veliko občutljivejši tip kot pa kak drug človek. Nato se oglasi ukaželjni nečak: »Teta, vi imate tudi eno nogo krajšo, zato je pa druga daljša.«

Kdo vleče? »Matijček, pusti no mačko in je ne vleci za rep.« Matijček strumno odgovori: »Saj je ne vlečem, jaz jo le za rep držim, vleče pa mačka.«

Pravica do večjega štruklja. Tonček in Mihec sedita z materjo pri skledi ajdovih štrukljev. Mlajši Tonček si izbere največji kos. »Pa Tonček, pusti vendar večji kos Mihcu, ki je dve leti starejši in se njemu spodobi.« »Na-a, zato je pa Mihec tudi štruklje dve leti preje jedel kot jaz.«

Drobiž.

Na'nižja temperatura je v najmrzlejših dneh v kraju Verhojansk v Sibiriji. Ob takih dneh kaže ondi toplomer 68 stopinj pod ničlo.

Žepna ura ima krog 100 posameznih delov in delčkov. V eni sekundi udari petkrat, v minuti tristokrat, v eni uri 18.000krat.

Morska sol. Ena tona (1000 kg) morske vode iz Atlantskega morja (med Evropo in Ameriko) vsebuje 81 funtov soli. Ena tona iz Tihega morja (med Ameriko in Azijo) pa le 79 funtov; ena tona iz Mrtvega morja pa ima v sebi 187 funtov soli.

Človeško telo izhlapeva vsak dan 900 gramov vode, torej skoro en liter.

Teža morskega soma znaša včasih toliko kot teža 30 slonov ali 150 volov.

